

Mükellefin ölümü halinde, işe aralıksız devam eden mirasçılarının mükellefiyet tesisi ve genç girişimcilerde kazanç istisnası

Belge türü	Özelge
Kanun	GELİR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	62030549-120[Mük.20-2018/996]-E.701811
Tarih	24.09.2020

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığı

Gelir Kanunları Gelir Ve Kurumları Vergileri Grup Müdürlüğü

Sayı : 62030549-120[Mük.20-2018/996]-E.701811

24.09.2020

Konu : Mükellefin ölümü halinde, işe aralıksız devam eden mirasçıların mükellefiyet tesisi ve genç girişimcilerde kazanç istisnası

İlgi : 03/09/2018 tarih 4697264 sayılı özelge talep formu.

İlgide kayıtlı özelge talep formunda, babanızın 06/12/2017 tarihinde vefat etmesi üzerine 25/12/2017 tarihinde Vergi Dairesi Müdürlüğüne verilen işe başlama bildirimine istinaden 06/12/2017 tarihi itibarıyla adınıza mükellefiyet tesis edildiği belirtilerek, işe başlama bildiriminizin süresinde verilip verilmediği ve genç girişimcilerde kazanç istisnasından yararlanıp yararlanamayacağınız hususunda bilgi talep edildiği anlaşılmakta olup, konuya ilişkin Başkanlığımız görüşü aşağıda açıklanmıştır.

213 sayılı Vergi Usul Kanununun;

- 12 nci maddesinde, "*Ölüm halinde mükelleflerin ödevleri, mirası reddetmemiş kanuni ve mansup mirasçılara geçer. Ancak, mirasçılardan her biri ölünün vergi borçlarından miras hisseleri nispetinde sorumlu olurlar.*",

- 16 ncı maddesinde ise, "*Vergi kanunlarında hüküm bulunmayan hallerde ölüm dolayısıyla mirasçılara geçen ödevlerin yerine getirilmesinde bildirme ve beyanname verme sürelerine üç ay eklenir.*",

- 164 üncü maddesinde, "*Ölüm işi bırakma hükmündedir. Ölüm mükellefin mirası reddetmemiş mirasçıları tarafından vergi dairesine bildirilir. Mirasçılardan herhangi birinin ölümü bildirmesi diğer mirasçıları bu ödevden kurtarır.*",

- 168 inci maddesinin birinci fıkrasının birinci bendinde, "*Gerçek kişilerde işe başlama bildirimleri, işe başlama tarihinden itibaren on gün içinde kendilerince veya 1136 sayılı Avukatlık Kanununa göre ruhsat almış avukatlar veya 3568 sayılı Kanuna göre yetki almış meslek mensuplarınca, şirketlerin kuruluş aşamasında işe başlama bildirimleri ise işe başlama tarihinden itibaren on gün içinde ticaret sicili memurluğunca ilgili vergi dairesine yapılır. Şirketlerin işe başlama bildirimleri dışında yapılacak bildirimler ile işi bırakma ve değişiklik bildirimleri, bildirilecek olayın vukuu tarihinden itibaren bir ay içerisinde mükellef tarafından vergi dairesine yapılır.*"

hükümlerine yer verilmiştir.

Ayrıca, 2001/1 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu İç Genelgesinde, "..., murisin ölümünden itibaren mirasçılarının aynı işe aralıksız devam etmeleri halinde, ölüm tarihinin muris için işi bırakma, mirasçıları için ise işe başlama olarak kabul edilmesi, işe devam edecek olan mirasçıların ölüm tarihini takip eden 1 ay içinde bildirimde bulunmaları durumunda bildirimin zamanında yapıldığının kabul edilmesi ve mirasçıların mükellefiyetlerinin murisin ölüm tarihinden itibaren tesis edilmesi gerekmektedir." açıklamaları yapılmıştır.

Başkanlığımız nezdindeki sicil kayıtlarının/bilgilerinin tetkikinden; babanızın Vergi Dairesinin vergi kimlik numaralı mükellefi olduğu, mükellefiyet kaydının 6/12/2017 tarihi itibarıyla "ölüm halinde terk" olduğu ve tarafınızdan ilgili vergi dairesine 25/12/2017 tarih ve sayılı işe başlama bildirimi ile bildirimde bulunulduğu anlaşılmıştır.

Buna göre, babanızın 6/12/2017 tarihi itibarıyla vefatı üzerine mirasçısı olarak işletmenin faaliyetine aralıksız olarak devam ettiğinize ilişkin bildirim, yasal süre (1 ay) içerisinde verilmiştir.

Diğer taraftan, 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanununun mükerrer 20 nci maddesinde;

"Ticari, zirai veya mesleki faaliyeti nedeniyle adlarına ilk defa gelir vergisi mükellefiyeti tesis olunan ve mükellefiyet başlangıç tarihi itibarıyla yirmi dokuz yaşını doldurmamış tam mükellef gerçek kişilerin, faaliyete başladıkları takvim yılından itibaren üç vergilendirme dönemi boyunca elde ettikleri bu kazançlarının 75.000 Türk lirasına kadar olan kısmı, aşağıdaki şartlarla gelir vergisinden müstesnadır.

1. İşe başlamanın kanuni süresi içinde bildirilmiş olması,

2. Kendi işinde bilfiil çalışılması veya işin kendisi tarafından sevk ve idare edilmesi (Çırak, kalfa veya yardımcı işçi çalıştırmak ya da seyahat, hastalık, askerlik, tutukluluk ve hükümlülük gibi zaruri ayrılımlar dolayısıyla geçici olarak işinde bilfiil çalışmamak bu şartı bozmaz.),

3. Faaliyetin adi ortaklık veya şahıs şirketi bünyesinde yapılması hâlinde tüm ortakların işe başlama tarihi itibarıyla bu maddedeki şartları taşıması,

4. Ölüm nedeniyle faaliyetin eş ve çocuklar tarafından devralınması hâli hariç olmak üzere, faaliyeti durdurulan veya faaliyetine devam eden bir işletmenin ya da mesleki faaliyetin eş veya üçüncü dereceye kadar (bu derece dâhil) kan veya kayın hısımlarından devralınmamış olması,

5. Mevcut bir işletmeye veya mesleki faaliyete sonradan ortak olunmaması.

İstisna kapsamındaki faaliyetlerden kazanç elde edilmemesi veya istisna haddinin altında kazanç elde edilmesi hallerinde dahi yıllık beyanname verilir.

Bu istisnanın, bu Kanunun 94'üncü maddesi uyarınca tevkif suretiyle ödenecek vergiye şümulü yoktur.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir."

hükümleri yer almaktadır.

Aynı Kanunun genç girişimcilerde kazanç istisnasına ilişkin 292 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliğinin "İstisnadan faydalanacaklar ve faydalanma şartları" başlıklı 3 üncü maddesinin (3)-b-2) alt bendinde ise;

"Ölüm dolayısıyla eş ve çocuklar tarafından işletmenin veya mesleki faaliyetin devralınması halinde, devralan eş veya çocuklar istisnaya ilişkin şartların tamamını taşımaları kaydıyla, ölen mükellefin istisnadan faydalanıp faydalanmadığına bakılmaksızın devralan eş veya çocuklar istisnadan üç vergilendirme dönemi boyunca yararlanır.

..."

açıklaması yer almaktadır.

Bu hüküm ve açıklamalara göre, babanızın vefatı üzerine işe başlama bildirimini yasal süre içerisinde vermiş olduğunuzdan, genç girişimcilerde kazanç istisnasından yararlanmaya ilişkin diğer şartları taşımanız halinde söz konusu istisnadan yararlanmanız mümkün bulunmaktadır.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

İmza

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 12.09.2026